Yne 5 məngə.

Bykli oronuudiin proletaarinar negedegtii!

BURIAAD-MONGOLIIN YNEN

6 onii OGTIAABRIIIN 29-nii ƟDƟR
№ 249 (1982)
AN-YDE KOTO ● 13-daki ŽILEE GARNA

BYKEKOLBOONII KOMUNIIS (bolşoviig) PAARTIIIN BURIAAD-MONGOLIIN MOZIIN KOMITEED, BMASSR-iin TƟBIIN GYICEDKEKE KOMITEED ba BURPROF-SOVEEDIIN ƟDƟR BYRIIIN OORGON.

REDAAGCIIN TELEFOONUUD:
Kariuucalgata redaagtoriin . . . . . 3—44
Kariuucalgata sekretaariin . . . . . 3—23
Kedee azaliin keltesiin . . . .

BYKE BURIAADMONGOLIIN OVEEDUUDIIN KURALDA BYRI JIKE ILALTATAIGAAR JIREKE

kaanovtanii kedəleen eer tekerieen zil bolo-anoog byri stakaanov-taan byri stakaanov-azal kedəlmeriiin enty-n yzegdeegyigeer bu-a. Ogtiaabriiin aguu socialiis Revoliuuciin oi, Byke Buriaadmon-Soveeduudiin kural, olboonii Soveeduudiin kural gazaa oroo. Aguu oveed Kolboonii azal-əmən, tedenii dunda buriaadmongolçuud n dərben sariin turşa taalinii Konstituuciin tii, ail algadangyi, engyi, şinzeleze, yze-ləldezə, soveed patrio-ar, azal kedəlmeriiin aazmaar, kizaargyi alanta omogoor buca-baina. Aimaguudiin luudiin kuralda cugla gazar byriin erkim kynyyd Staalinii Kon-iin proeektiigi dakin yzeze, azalçan arad Staalinii Konsti-a kanataraa bajar-gi, Soveed eke oron-zaargyi socialiis kə-zokioon təbkinyylesen Konstituucaar angi-əlgəmiigi temdeglee, diin voozdi, Aguu ji-ni, Staalin bagşadaa təmən kızaargyi ite-igi, inagiigi dakin batalana.

aguudiin kuralnuud r deputaadnariin ke-gi yzekede, azalçan n idei-poliitikiingoo ton jikeer urgaçasan Konstituuciin proeek emeltenyydiigi keke nstituuciigi yzekiin nda soveed zakirgaa-raadiin dutuu dundii-nzeleke, koperaaciin yiledberiiin aparaa-yrokratiizmiigi şyym-tere dutuu dundiigi usadkakiin arga mərnyydii-gi zaaka deerees karakada, arad zon urgasan baina.

Kynii beje sedkil, aza bai-dal, azal jabadaliin teləə sanal sedkilee zoboko tabika geeçiigi Staalin bagşiin zaa-dag josoor bejelyyleze çada-na ygeibdi gekees ekileed, sojol kylityyriin keregiigi bodotoi bolşeviig dalaicaar şamduulaka cag jiree geze cuglaanuud deegyyr temdeg-lene. Kynii erilge kizaar-gyi. Məneedəriin çanga ça-daltai kylityyrete baidalaa kylityyriin deede şata teişe ulam zədkyyleke kysel zoril-go arad temenii dunda bu-calaza baina. Arig ceberiigi sakika tukai, ger byle do-torki aza baidal tukai, ceber gojo kubcasa kunariin tukai surguuli, suragçad, surgag-çadiin tukai, kynii ba ma-liin emnelge argalalga tukai, yseg biçeg taniza, erdem olo-ko tukai, mal azaliin ba maşiina kereglekiin tukai toogyi olon çukala durad-kalnuud orokodoo kylityy-riin josoor baija, jabaja, ky-lityyriin josoor azallaja, kə-dəlmərilejə gesen gol udka yrgelze jabana.

Bykii Soveed Kolboon do-tor iime bucalaan bolozo bai kadani, məneedəriin yyrge zorilgo juub gekede, ene bu-calaagi tolgoilozo udaridaka; buuraşa baragdaşagyi ene jike iniciaatiiva bucalaagi ulam caaşani badaruulaka; azakuin ba sojol kylityyriin ilalta amzaltanuudaa ulam deeşelyyleke teişe ene buca-laagi kanduulaka Ogtiaabriin Aguu jike Revoliuuciin XIX oi, Byke Buriaadmongoliin ba Bykekolboonii soveeduu-diin kuralnuudta byri jike ilaltatai amzaltatai bolozo kyreke geze zoriko.

veeduudiin respyyblikiin kuralda zoriuulsan rekoordnuud

ər zamiin Ulaan-Ydiin n barilga deere, sta-tanii dekaadiin 5-ki uluuça darkan nək. D.soveeduudiin byke-liin kuraliigi ugtuu-edberiiin erkim zişee keer kedəlməriləəd, gəə noormiigi 627,2 it dyyrgeze, bitoo-çaas soo 2,75 kva-meetr geriin kana baisanaa 27 kva-meetr kana bariba. **Popoov** ene ilaliin-əə təmər zamiin ke-çediin profsojuuziin komiteedoos bajariin telegraama ababa. Eneenii koino ştukatuurça nək. Sa froonov ederiingəə noormii-gi 842 proceent gyicedkebe, oordento nək. **Kabibyylin** kedəlməriiin 8 cag dotor yiledberiiingee noormiigi 334 proceent dyyrgebe.

B. Devoonina.

S. M. Kiiroviin paamitnig

Proletaariiin aguu jike re-voliuuciin XIX oigoor daşa-ramduulaza, Odeesiin moziin Kiirovo goorodto S. M. Kiiro viin paamitnig bodkooko bai na.

Ispaaniiin azalçad aa! bide taanartajaabdi

(Manai korrespondeentoos)

Agiin aimagiin Mogoitiin somonii „Socialiizm" kolkoo-ziin bygede geşyydiin cug-laan deere Ispaaniiin ara-diin ekener ba kyygedte tusalakiin tulada 815 tək. cuglaraba..

Kolkooznig **Gonçogiin** 25 tək., **Idamzabiin** 10 tək., **Badmiin** 10 tək., **Dorziin** 15 tək., **Rinçenii** 15 tək. g.m. məngə cugluulaba.

—„Germaaniiin, Itaaliiin ba Portugaaliiin çusaça fa-şiistnar Ispaaniiin keregte kamaaralcakagyi tukai doo-govoriigi naadkuuriin caar-san bolgoson faagtnuud manai koro bucalgana. Is-paaniiin keregte kamaaralca-kagyi tukai doogovor darui kycendee oroko josotoi. Bidener zasagiingaa katuu poliitikiigi ba manai zasa-giin teləələgçə nək. Kaaga-nii medyylgiigi jikedee sai-şaanabdi. Kyndete akadyy-ner, Ispaaniiin nəkəd aa! Bidener kezeeç taanartajaa cuugaabdi, bidener taanariin faşiistnariigi ilatar tusa kyrgekebdi"—geze tus cug-laan tөgtool soogoo biçebe.

Abraam Atuutov.

Dainii froontnuud deere

Ispaaniiin ceregiin minis-teerstviin ogtiaabriiin 25-nii medeegiin josoor res-pyyblikiin Laviaaniin rajoon-do (Ovijeedoos zyyn-koişoo) poziisoo bekizyyleze baina. Yimyyleeçed ene uçaastag-ta jikeşegeer gemteze cu-kariba. Ogtiaabriiin 24-25-da boloson dailaldaanda yimyyleeçediin 600 ylyytei kyn aluulaba. Zasagiin aviaaca respyyblikiinkinii jabuulgada amzaltataigaar tusaladag baina.

Fraanciin gazeetanuudiin medeecesenii josoor. Ovijee-diigi zasagiin ceregyyd gyi-ced tooriood baina.

Aragoonii froontiin Tardi-jeentiin rajoondo (Yeeskees uragşaa) ogtiaabriin 24-də boloson dailaldaanii syyleer respyyblikiinkid gurban şine poziica ezeleed, tendees yimyyleeçediigi amzaltatai-gaar buudaza baina gene. Teryeeliiin rajoondo res-pyyblikiinkidiin Kataloonii ba Valensiin koloonno cere-gyyd niilebe. Ene uçaastag-ta yimyyleeçed cukarika baidaltai bolbo.

Urda froont deere yi-myyleeçediin aviaaca Mon-tooriigi (Kordoovo proviin-ca) boombodobo. Təbiin froontiin Pegerinoosiin ra-joondo yimyyleeçed res-pyyblikiinkidiigi kycetei-geer ataakalaza ekileed, ke-den çaas soo dailaldasanii ulamaas gedergee cukariba. Sigyeensiin rajoondo res-pyyblikiinkid Aligooriin po-ziiciigi ezelesen ba yimyylee-çediin jike kycetei ko-loonnotoi amzaltataigaar tulaldaza baina.

Madriid goorod kama-gaalalgiin beledkel keze baina. Fraanciin gazeeta-nuudiin medeecekeni, kədəl-məriçədiin byke organi-zaacanuud mobilizaaca so-noskobo. Profsojuuziin ge-şyyd ceregiin keregte sura-ka bolobo. Profsojuuzuud kediiken çaas soo 50 min-gan ceregçyydiigi əgçə çadaka gelcene. Ogtiaa-briiin 25-da negen garagta, Madriidiin keden mingan graazdanuud goorodoo too-riuulaza okoopo maltakaa garaba gene.

Olon kyygedtei ekenerte tusalamza

(Manai korrespondeentoos)

Aga. Aimagiin gyicedko-miin preziidiymiin ogtiaa-briiin 20-nii ədər boloson suudalaar olon kyygedtei ekenerte tusalamza kyrgeke gesen kuuli togtooliin ynde-seer, Mogoitiin somonii Jer-baanoviin neremzete kol-kooziin geşyyn; 7 kyyged-tei **J.S. Meşakoovaada** 2000 tək. əgtebe.

Meşakoovaada 2000 tək. aimgyicedkomiin tyryylegçe nək. **Teelin** əərəə bariuula-ba. Ene zəəriin tusalamza abaka zuuraa nək. **Meşakoo-vaa:**

„—Minii 4 kyyged sur-guulida suraza jabana. Nama-da iime jike tusalamza kyr-gesen zasagta ba voozdi nək. **Staalinda** bajar kyrge-neb. Ene məngəər kyyge-dee caaşani surgaka ba yniee, kubcasa, ger dotoriin keregscl kudaldaza abaka bi"—geze bajartaigaar kele-be.

Abraam Atuutov.

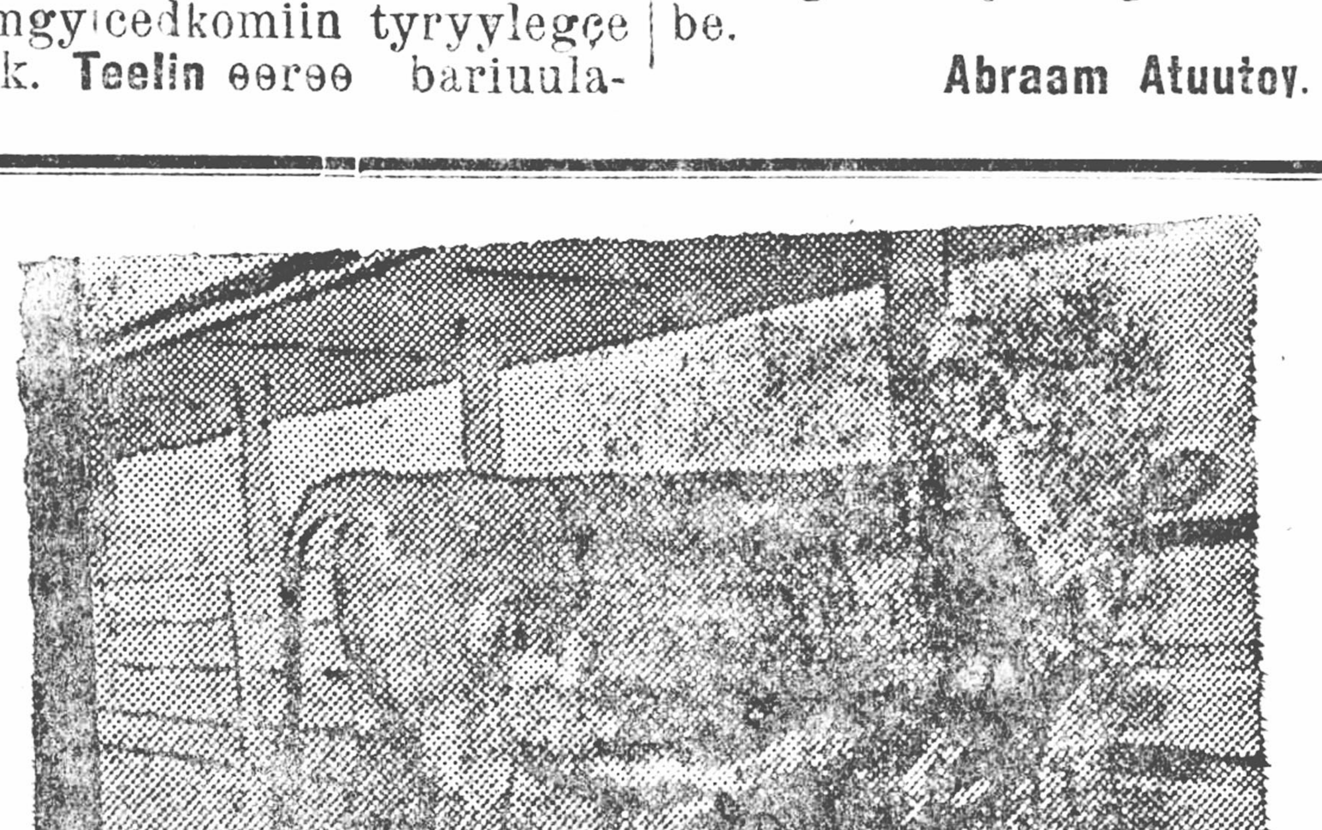

Selengiin aimagiin kedəə azakuin viistavkada deere şagnal absan, Jərəəgiin somonii Staalinii nerete kol-kooziin «Briliaanta» geze 10 saratai buka buruun.

(Lombiin foto).

Nək. M. M. Litviinovto Marseliino Paskya biçene

Gadaada keregiin Aradiin komisaar **M. M. Litviinovto** Ispaaniiin respyyblikiin Mos-kvaada suugaa elçen **Mar-seliino Paskya** gegçe dooro dursagdaka biçeg bariuula-ba.

„**NOJON ARKOM!**

Ispaaniiin temeceze baigaa aradzontoi Soveediin arad-zon kododoo kani barildaza baisan tukai zasagtaa tele-graama jabuulasaniigaa ka-riuuda dooro dursagdaka radiograama mene sajakan ababab"

MOSKVAA, ISPAANIIIN ELÇENDE

„Manai geroilig temeceg-çedtei sanalaa negeden nai-ramdaka kedeleen SSSR-iin aradzonii dunda bolozo baisan tukai medeecesendetnai bajas-kalan kyrgeneb. Kezeeneikiee-seç ylyygeer eeriingee ilal-tiigi tyrgedkekiigi gyiced şii-desen Ispaaniiin zasag ba aradzonii bajaskalaniigi olonii emene medyylkiigi taniigi guinab.

ISPAANIIIN MINIISTRNYYDIIN SOVEEDIIN tyryylegçe LAARGO KABALIJEERO"

Nojon Komisaar, deere dursagdasan raadiograamiigi gazeetada tunkalakiigi zəb-şəəbəltnai, bi jike duratai baikab.

Marseliino Paskya."

Agiin viistavka deerees gurbadaki biçeg

KYLITYYREZESENIIGI KARUULANA

Agiin aimagiin viistavka deerees jөrө kolkooz kөdөlmөriiin ba kolkoozniguudiin ger sooki baidal ker zerge kylityyrezeseniigi medekeer baina. Tөkөriөөn zildee kagda bidereze, zud turankada daarigdaza, çono arjaatanda ortozo jabadag aza baidal ygei boloson. Ulaan bulanguudtai, magaziinuudtai, pekaarniguudtai, kyygediin jaaslinuudtai, baaninuudtai, maliin tipovoi kotonuudtai, teermenyydtei, ambaarnuudtai, maşiiniin sarainuudtai bykeli bykeli bөlөgyyd baiguulagdaçaba. Kolkoozuudiin tarialan deegyyr ugaa saikan pooliiin staanguudiigi baiguulaba. Mantan separaatornuudtai, jikenyyd iilyyrnyydtei, syynii çanar medeke priboornuudtai (ceentrofyyg), ynieeçediin өmөskө kalaaduudtai, cair ba şaazandamal kөnөgyydtei, feermenyydiin bairiigi karan gekede, syynii faabrika şingi yzegdeke jum.

Niutagiin yylteriin ynieedees zildee 800-1000 liitr kyrter syy, sain yylteriin ynieedees 3000 liitr kyrter syy saadag. Konidoos 10 kilograam kyrter nooso kaişaladag, gegtaar byriees 18-20 ceentner kyrter şeniiciin tariaa abadag bolobo. Azalaa bolbosorongiigaar jaabuulaza, kolkoozniguud kylityyretei bolozo jabasaniigi ede bygedees medekeer biçe aale?

Aimag dotor nege pediteekikym, kojor dunda surguuli, gurban gyiced bişe dunda surguuli, internaaduudtai ekin surguulinuud keden arba. Surguuliiin nasanii kyyged bygedeeree surguulida suralcaza, tere ider zaluuçuud agronoom, zooteeknik, veterinaar, tragtoriist, kombaajner, pedagoog, mekaanik, doogtor, teeknik, inzeneer bolkiin beledkel keze bana. Nom biçeg medekegyi kynyyd ceezeer kurgaaraa toolomoor cөөkөn boloson. Kolkooz bykende kyynyyd olo olooroo zoovetmiinimymiin şalgaltada orozo jabana.

Kolkoozniguudiin gerteki baidalda jikeken kubiialtanuud bolobo. Uridani miilo arçuul geze medeke ygei baisan aad, mөnөө tedengyi baiza çadakagyi boloo. Patefoon, radioo, velosipeed, stool, styyl, gerel, samovaar, tөmөr oron, faabrikada byteesen saba suulga metiin ur dani yzegdee duuldan ygei juumanuud jike elbegzeçoo. Aimagiin, respyyblikiin ba ceentriin gazeeduudiigi minga mingaar zakiza unşana.

Ede bygede kadaa, kolkoozuudiin azakui tyrgen kөgzөzө, kolkoozniguudiin ed kogşol elbegzeze, baidalani saizaran çanga çadaltai bolozo jabasanii temdeg mөn.

Zygeer, kolkoozuud dotor ba jөrө aimag dotor kylityyriin kөdөlmөri jabuulkada ton zokid arganuud baisaniigi keregleze çadadag ygei, dutamag jabadalnuud tukai kelengyi garaasaa buruu.

Mөnөө, kolkoozuud azakuinç, emkidkeliinç talaar bekizeze, olzo aşagani jike boloo. Aimag dotorki kolkooziin ail byri dunda zergeni өmcөdөө 10 tөlogoi maltai. Iime deerees, kolkoozuud deegyyr kylityyren kөdөlmөri өrgөnөөr jabuulaka ba kolkoozniguudiin ger sooki baidaliigi şinedkekede keregtei ed kogşoliin beki suuri todkogdoo geiçe.

Aimagiin emkinyyd bolbol kөdөөnii niutag bөlөgyyd ba kolkoozuud dotor niite kylityyriin kөdөlmөri jabuulaka teişe ankaralaa ton dutuu kanduuladag baina. Kolkooziin sain klyybtei le bol, kylityyriin kөdөlmөri jabuulaza boloko, ygei boloni, ygei geed, ulaan bulanuudiigi too koç ygei yzegdel kөdөөnii bolon zarim aimagiin kөdөlmөriçөdiin zygees garça baika jum.

C. Doonii zokiooson tuiliin sonirkoltoi nom gertekindee nege kariuucalgata kөdөlmөrilөgçөөs ilgeseniigi bykii kolkooz soogoo eelzeegeer sөni өdөrgyi unşasan tukai «Voroşiilov» kolkoozdo duulababdi. Sain nom debtereer sonirkoko jabadal kolkoozdo ton jike bolboç, duraarani baiza өkө ygei, komor. Kolkoozuudiigi biblioteekatai bolgokiin tulada aimagiin emkinyydiin zygees nom debter abalcaza biderelceze өgөө saani koromzo bolko ygei baibaç, eneen teişe sanaagaa tabiza oroldoko emki, oroldoko kyn geze mөnөө deeree karagdana ygei.

Gazeetanuudiigi garasan dariidani abadaggyi, Agiin aimagta radioo ton çukala kereg mөn baibaç, radioogiin olonkini ebderkei. Nom biçeg medekegyi jabadaliigi usadkakiin kөdөlmөri byri sainaar jabuulaza çadaka baisan aad, jabuulana ygei.

Kolkoozniguudiin ger sooki baidaliigi kylityyrezyyleke talaar nelieed kөdөlmөri keg desenç boi, өşөө jike kөdөlmөri keke josotoi.

Işegii ger soo suuza baisan kolkoozniguud olokon baina. Iimeç bol «işegii ger soo jamarç kylityyre baiguulaza boloko ygei» gesen delgerengi jum baina. ... yzeliin yndeseer, işegii soo argagyi muukai, ky... regyi baidaliigi karabaç maagyi suudag uçarnuu... olon.

Aimagiin viistavka ... bөsөөr byreze nelieed ... sainaar zokiooson m... pooltoi, peeçetei işegii... nyydiigi karababdi. Iime la işegii ger sooç ariuu... bereer ba kylityyriin jo... suuza boloko baina şuu.

Agiin aimagiin өөrө ... gaar baidal deere abça ... bel, oiriin nege kojor zil... işegii gernyyd modon ... nyydeer soligdoko jo... geze batalaza boloko ... Tiime uçaraas, işegii gert... lityyre delgeryylke ... asuudal erid çangaar ta... josotoi.

Agiin aimagiin kolkoo... ba aimagiin emkinyyd bairiin barilgiigi gyiced regseedeg ygei. Barilgin... donii komorç bol, mal a... sanii bairanuud bolon e... barilganuudiigi tөkiөө... baiza, kolkoozniguudta ... don baişanguudiigi bari... keçeekedeni jaanab.

Agiin kolkooznig yne... ree gyiced kylityyrezesen... suudaltai boloko josotoi. ... zorilgiigi gyicedkekiin ... arga nөkөcөlnyyd bii.

A. KAAKA...

JAPOONTON BYKII DOTOR MONGOLIIGI EZELEKEER ZABDANA

LOONDON, (TASS). Aangliin «Taims» gazeetiin korrespondeent, Kitad oronii Cakar ba Syijuan mozonuudaar jabaza jireed, Dotor Mongoliin gazar deere japoontonii jabuulaza baisan ceregiin niuuca tɵkiɵɵrɵlgɵ tukai biçene.

Ene tɵkiɵɵrɵlgɵɵrɵɵ Soveediin Alas Dorono kizaar ba Mongol Arad Pespyyblikiin teritooriiigi orioozo, koito Korein kilees abaad Sinziaan moziin kile kyrter «oborooniin şugam» baiguulaka geze japoonton zorilgo tabisan juma gene. Iime sanaltaigaar japoonton Dotor Mongoldo nebteren orozo baina geke. Tedener, Cakar moziin koito kubiiigi ezeleed Syijuan mozodo interveencelen orokiigi beledkeze baina. Tus moziin oborooniin çanga suliigi yzekiin tulda ceregiin baandanuudiigi genete genete tabiaad yzene gene.

Mɵn «Taimsiin» koresspondeent, jereke ɵbɵldɵɵ Dotor Mongol ba Koito Kitad orondo gaitaikan keregyyd bolkoor şingi geze biçene. Juub gekede: Japoonton ende ceregiin suuri baazanuudiigi tɵkiɵɵrɵzɵ, Zanbee goorodto Dotor Mongoliin zaluuçuudiigi ceregiin erdemde surgaza, gadaadiin naimaaçadiigi kɵɵn zailuulaza, fiirmenyydee togtoozo baina. Terenees gadana, Dotor Mongoliin niisleliigi Bailinmiao goorodoos Capsar goorodto abaaçaba gene.

***

ŞANKAI, (TASS). Japoonii Domei Cysin aagenstviin medeeceliin josoor, Çan-Kai-şii bol Tɵb ba Urda Kitad oronoos jike jike kubi ceregyydiigi koişoni Kenaan, Şansii mozonuud bolon Lunkain tɵmɵr zamiin rajoon teişe kajacagaaza baina. Syyliin kojor nedieeli soo 23 diviize abaaçagdaad, ɵşɵɵ doloon diviize abaaçagdakaa baina gene.

BAABAGAINARTAI TEMECEBE

Kareeliiin ASSR-iin Reboolisklin rajoonii «Koneec - ostrov» geze kolkooziin kojor komsomoolçuud — *Jaakov Teervo* ba *Fioodor Triifonov* gegçed nege yyreer, zagasa barika geze ɵuuriin bagakan aral deere garasan. Tiikede bytyy manatai baisan, genete urdaasani tomo kyrin baabagai, koinoos basa negiigi dakuulaad jireze jababa. Tedeniigi karamcaaraa Teervo gedeg ton mergeer buudaza nege baabagaigini alaba. Mɵn basa kojordoki baabagaini şarkataad şugui burgaasanii caaguur dalda oroson baiba. Teervo şarkatasan baabagain koinoos gyize jabataraa kalitiraza unaçasan, tere yjedeni şarkatasan baabagai bykii kynde bejeeree Teerviigi daran unaba. Teervo aiza medee aldangyi, korolkon oroson arijaatanii ama uruuni buugaa keze, «kemnai keneeb» gesen temecel bolobo. Udalgyi Fioodor Triifanov jireze baabagaigini droboviig buugaar buudan alaza, Teervodo tusalamza kyrgeze amzaba.

Komsomoolçuudiin kuuçan tɵkɵldɵɵ oroogyi baitarani şugui soogoos ɵşɵɵ kojor baabagai teden oruu gyilden jirebe. Tiikedeni tere kojor komsomoolçuud buudaza, negiini alaba, nɵgɵɵdɵni usa oruu tergeden samaraza oçobo.

SYYLŞIIN MEDEECELNYYD

ŞANKAI, 27. (TASS). Ogtiaabriiin 25-nii naidabaritai medeegiin josoor Yçaan (Kybei proviinca) goorodto Kybein proviinciin zasagiin tyryylegçe *Jaan Juun-tai* gegçe aluulaba. *Jaan Juun-tai* gegçe Naankinii zasagiin japoonfiiliiin bɵlɵgiin udaridagçadiin negen baisan.

***

Moskvaa, 27. (TASS). Ogtiaabriiin 28-da poeed *I. S. Nikiitinii* nasa nɵgçɵsɵɵr 75 zil gyicebe. Oi gyicesenteini daşaramduulaza poeediin tɵrɵsɵn ba baisan Voroonez goorodto *Nikiitinii* ger şinedkenbii bolgogdobo. Ogtiaabriiin 25-da poeediin neremzete literatuuriiin myzei neegdee.

Myzei, eldeb olon materiaal, *Nikiitinii* ami nasanii zam ba zokiooliin kɵdɵlmɵrliigi ileer karuulsan baina.

***

LOONDON, 26. (TASS). Ogtiaabriiin 25-da Aangliiin komuniis paarti Gaid-Paark soo niite kɵdɵlmɵriçɵdiin miitinge emkidkebe. Ispaaniiin zasagta buu zebseg kudaldakiigi korison jabadaliigi boliuulakiigi erisen biçeg preemjer Boldyjiinde ilgeeke geze ene miitinge şiidkebe.

***

ANKARAA, 27. (TASS). Ogtiaabriiin 24-dɵ «Pera palaas» geze gostiiniciin, SSSR ba Tyyrciin embleemenyydeer çimegdesen zaal dotor SSSR-iin Osoaviakiimiin Ceentr Soveediin tyryylegçe komkoor *Eidemaniigi* kyndeleze, Tyyrciin aviaaciin bɵlgɵmiin stambyliiin tasagiin emkidkesen bankeed bolson baina. Ene kyndelelge deere Tyyrciin aviaaciin bɵlgɵmiin tyryylegçe *Fikrii Ogaan* ba nɵk. *Eideman,* soveed tyyrciin ebtei sain karilcaatai baisan tuşaa jɵrɵɵliin ygenyydiigi kelesen baina.

SURALCALIIN DUTAMAGUUDIIGI MENEGESEER USADKAKA

Manai aguu jike udaridagça bagşa nɵk. Staalin, bolşeviig paarti ba Soveed zasag bol kyyged tukai, tedenii suralcal ba kɵmyyzel tukai aguu jike ankaral oroldolgoo yzyylne şuu. Manai ulas dotor aradiin sojol gegeereliin keregte zil bykende keden milioon-miliaarda tɵkɵrig gargaşalagdaza baina.

Staalin Konstituuciin proeegt SSSR-iin graazdanuudiin gol erke ba ujalganuudiin negen bolko—tedenii suralcal erkiigi onco sonoroor zaagdasan baina gebel:

«SSSR-iin graazdanuud suralcaka erketei baina.

Ene erke bol bygede-niitiin ujalgata ekin suralcalaar, deede surguulinuudiigi oruulalcan, tɵlɵɵsɵgyi suralcalaar, deede surguulinuudta olonki suragçadiigi ulasiin stipeendide kabaaduulka sisteemeer, surguulinuudta tɵrɵlki kelen deereni surgaka jabadalaar, zavooduudta, sovkoozuudta, maşiina-traagtariin staancanuudta ba kolkoozuudta azalçadiin tɵlɵɵsɵgyi azakuin, tekniis ba agronomiis suralcal emkidkeke jabadalaar kangagdaka baina».

Bidener, ene ziliin suralcaliigi ton zokiooson erke bai-dal deere ekilsen bainabdi. Manai Buriaad-Mongol respyyblikė dotor keden olon surguulinuud şineer barigdaa. Jikenki surguulinuudtani zasabari kiigdesen, şine stool, sandali, paartaar oloşorson, suralcaliin keregsel, nom deb ternyydeer elbeg delbeg bolson, suralcaliin kabineeduudtai boloson baina. Ede bol suralcaliin ziliigi amzaltatai dyyrgekiin nɵkɵcɵl bolno şuu.

Kedii iime boloboç, suralcaliin erkim çanariin tɵlɵɵ temecelde baga busiin saad bolko zarim dutuu dundanuud usadkagdaagyi baina. Zişeelkede, Agiin aimagiin Urida-Agiin somonii ekin surguuliiin zasabari bol tasaldaza, şine ziliingee suralcaliigi konog koino ekilsen baina. Ene surguuliiin kyygediin baira baidalani gyiced bolbosorongiigaar tabigdaagyi, kyygediingee ideke kooliigi emkidkeegyi deerees suralcalaas tasaldakiin ajuulda kyreze baika jum. Gadana, ene surguulida nasanii kyyged surguulida gyiced elsyylegdeegyi baina. Mɵn surguulida odoo oroidoo kojor surgagça baina, busa surgagçanariin ygei baisan deerees suralcalaa smeeneer jabuulza baina.

Tereenees gadana, Agiin aimagiin tɵb deereki nomiin magaziinda negeç suralcaliin debter ygei. Eneen deerees aimagiin tɵbiin zarim surguulinuudiin suragçad suralcaliin debter oloko argagyi baina.

Suragçadiin tɵrɵlkidiigi surguuliiin keregte kanduulka jabadal Agiin aimagiin byke surguulinuudta ton muu jabana.

Surguulinuudiigi erkilegçed ba direegternyyd bol ene kɵdɵlmɵriigi ogtolon martaa. Suragçadiin tɵrɵlkidiigi surguuli teeşe kanduulza, surguuliiin ɵdɵr bykenii kɵdɵlmɵridɵ tedeneriigi kabaaduulza çadasan surguulinuud ene ziliin suralcaliigi amzaltatai dyyrgeze çadana geze medeke çukala. Iime deerees, aradiin gegeereliin oorganuud ba surguulinuudiin direegternyyd, erkilegçed, surgagçad byken ene keregte gol ankaralaa kanduulka josotoi.

Odoo surguuli bykenii, surgagçad bykenii ba suragçadiin tɵrɵlkid bykenii gol zorilgoni juub gekede, deere karuulagdasanda ali bykii dutuu dundanuudaa darui cagaa gyiced usadkan, ene ziliin suralcaliin ziliigi byrin tɵgɵs amzaltataigaar dyyrgeke jabadal bolko baina.

Odoo surguulinuudiin kɵdɵlmɵriin çanariigi, tedenii kyygediigi ker zerge kɵmyzyylsen ba ker zerge surgasan deerees cegnegdeke baina. Tiime deerees, suralcaliin çanar bol bidenii ankaraliin tɵbtɵ baika josotoi. Ene suralcaliin ziliigi yseg biçegtei, bolbosorongii zoniigi kɵmyzyylen beledkekiin tɵlɵɵ temeceke temeceliin zil bolgoko keregtei.

B. Dugariin.

ELDEB SONINUUD

Kaarikoviin arasanii zavood

Kaarikov goorodiin „Bolşeviig" geze arasanii zavood şinedken baiguulagdaza baina. Şinedken baiguulagdasanii syyleer zavoodiin azalani, kuuçaniikiaas dɵrbɵdakin nemeke. Proeektiin josoor, ene zavood zil soogoo 270 milioon 500 mingan kvadraad decimeetr kroom arasa beledkeze gargaka.

Cain nabçasa

Gryyziin SSR-iin Makaraadziin neremzete rajoon cain modo ton jikeer taridag rajoon bolko ba cain nabçasa cugluulaka ziliingee tɵsɵbiigi mɵnɵɵ ylyylen dyyrgesen baina. Ene rajoon ogtiaabriiin 6-kyrter 5 milioon 235 mingan kilograam cain nabçasa gyrende tuşaaza, tɵsɵbɵɵ 100,3 proceent gyiceebe. Ene rajoonii cai kedeg 6 faabrikanuud deede soortiin cai byteeke ziliingee tɵsɵbiigi ylyylen dyyrgebe.

Sonin foor… cula alt…

„Uraalaltanii" … Berezoovskiin pr… kirgaanii № 346 … ryyde soortolon … dee nɵk. **Troşkooz…** da 435 graam … aad. jike sonin, şo… sanşuu, foormotoi … olobo. Ene altan, … siin geoologuudiin … to beledeze baisan … do tabigdaba.

10 milio… tɵkɵrigiin…

Mɵnɵɵ zilde Sv… mozodo 47 mingan … kleiver tarisan ba… ki kolkoozuudani … urgaca ababa. K… kolkoozuud 1—gek… verees 4 ceentne… abasan, Açiidskiin … „Kraasnii Ogtiaab… kolkooz 6 ceentne… ababa.

Mozo dotor klei… son olzoni, ba… medeegeer, 10 m… kɵrigiin boloson … „Kraasnii Ogtiaab… 110 minga ylyytei… Kraasnoytinsk r… „Kraasna znaami" … kooz—73 mingan … olzo gancakan … oruulasan baina. … mal syregtee erk… ababa. Koito zil… dotoroo 150 minga… kleiver tarigdaka …

Koogso—ga… kombinaa…

Leeningraadiin ko… ziin kombinaadiigi … gazariin komiisa… abça gyicedkebe. E… naad zil dotoroo 5… kyybmeetr gaaz ba… gan toonno koogs… gargakaar proje… baigaa. Zygeer, en… sara soo, ene k… 140 mingan toonno … 55 milioon kyybme… byteeze gargaba. … graadta 21 mingan … zaar dulaacadag b…

Mɵnɵɵ yjede k… diin kojordugaar … barilga proeekt… baina. Ene bol, 1… aşaglalgada oroko. … baikadani, gaaz ar… cuuladag gernyyd… ga boloko.

Kariuucalgata red… tyr orologço D.

Mɵnɵɵd…

Kinoo-teaatrta

„Kinoo Erden…

„Jike goorodiin gal…

(Duugarda…

Kinoo „progre…

„Lioon oçko ba vinog… zimes

(Duugarda…

Kinan şalgaaça *Korçonzabiin.* Verstaalagçad: D. BALDANII ba C. BATIIN. «B-M. Praavda» ba «Ynenii» Ypolglavliit 668.